SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:406

av Olle Olson (M)

Ett mätbart nettomål för företagens regelkostnader

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa ett tydligt och mätbart mål för företagens regelkostnader och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att målet bör följas upp årligen och redovisas för riksdagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att EU-rätt som utgångspunkt bör genomföras på direktivets miniminivå och att avsteg bör motiveras och kostnadsberäknas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Regler som är krångliga, dyra eller går längre än syftet kräver tid och pengar från företagens kärnverksamhet. Tillväxtverket uppskattar företagens samlade löpande regelkostnader till 384,7 miljarder kronor år 2025, eller 5,9 procent av BNP (Tillväxtverket, Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2025). Enligt Tillväxtverkets uppföljning har nya och ändrade regler sedan 2013 sammantaget ökat företagens löpande administrativa kostnader med drygt 10,7 miljarder kronor per år.

Kostnaderna minskade visserligen med drygt 4,5 miljarder kronor under 2025. Den största förändringen var dock att EU sköt upp kraven på hållbarhetsrapportering, och Tillväxtverket påpekar att den lättnaden är tillfällig. Utan ett tydligt mål riskerar enstaka förbättringar att ätas upp av nya krav.

Företagen själva pekar ut regelbördan som ett av de största hindren. I Tillväxtverkets undersökning Företagens villkor och verklighet 2026 uppger 28 procent av de små och medelstora företagen att lagar och myndighetsregler är ett stort hinder för tillväxt. Det är i nivå med bristen på kompetens, som länge varit det största hindret.

Dagens förenklingspolitiska mål, att regelkostnaderna som andel av BNP ska minska över tid (skr. 2021/22:3), är svårt att styra mot. Regeringen konstaterade 2024 att målet är svårtolkat och gav Tillväxtverket i uppdrag att ta fram ett nytt. Tillväxtverket förordade i april 2025 ett mål om att regelkostnaderna ska vara lägre 2035 än 2025 och att de administrativa kostnaderna ska minska med 10 miljarder kronor (Tillväxtverket, Ett nytt mål för företagens regelkostnader, 2025). Näringslivets Regelnämnd föreslår ett liknande nettomål på minst 10 miljarder kronor över tio år. I Tillväxtverkets senaste uppföljning, från juni 2026, följs fortfarande det tidigare BNP-målet.

Andra länder har gått längre. EU-kommissionen har satt målet att minska de administrativa kostnaderna med minst 25 procent för alla företag och 35 procent för små och medelstora företag. Tyskland och Storbritannien har egna mål om 25 procents minskning, och Finland tillämpar principen att nya bördor ska kompenseras med lättnader på annat håll. Sverige bör inte halka efter.

Ett nytt mål behöver följas upp varje år och redovisas för riksdagen, så att det blir ett verktyg för styrning och inte bara en ambition. Uppföljningen ställer också krav på bättre beslutsunderlag. Regelrådet bedömde endast 41 procent av de konsekvensutredningar som granskades 2025 som godtagbara (Regelrådet, Årsrapport 2025).

En stor del av de nya regelkostnaderna kommer från EU. Därför bör en restriktiv princip övervägas där avsteg från EU-rättens miniminivå är undantag som särskilt motiveras och föregås av en kostnadsberäkning. Svenska företag ska inte få sämre villkor än sina europeiska konkurrenter på grund av att Sverige valt att gå längre än nödvändigt.

Olle Olson (M)